

ГРОМАДЯНСЬКА ІДЕНТИЧНІСТЬ ЯК СКЛАДОВА ЛЕГІТИМНОСТІ ПОЛІТИЧНОЇ ВЛАДИ

Яковлева Л.І.

Одеський регіональний інститут державного управління
Національної академії державного управління при Президентові України

Статтю присвячено дослідженню громадянської ідентичності як складової легітимності політичної влади. В епоху модерну політичне представництво спиралось на національну ідентичність, тобто забезпечувало реалізацію національного інтересу через механізми національної держави, а джерелом політичного представництва виступала національна ідентичність. У сучасних умовах, під впливом процесів глобалізації та локалізації відбувається розмивання національної ідентичності та, водночас, становлення громадянської ідентичності.

Ключові слова: ідентичність, громадянська ідентичність, легітимність політичної влади, політичне представництво, громадянське суспільство.

Постановка проблеми та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Легітимність влади, як безперервний процес взаємодії громадян з інститутами політичної системи у вертикальному та горизонтальному вимірах, сьогодні переживає найбільші з часів становлення модерних націй та національних держав трансформації. Процес забезпечення легітимності політичної влади у сучасних умовах потребує переосмислення феномену ідентичності.

Одним із головних результатів процесу демократизації українського суспільства стає формування та розвиток феномену «громадянської» ідентичності. У тоталітарних суспільствах вона взагалі навряд чи можлива, а в умовах авторитаризму знаходиться у зародковому стані, перебуваючи під впливом органів державної та партійної влади (прикладом є радянська партійна система). При цьому, приклади протестної поведінки з боку окремих індивідів можуть стати важливими для створення наративу щодо громадянської ідентичності.

В основі фундаментальних змін у розумінні та формуванні ідентичності – взаємопов'язані політичні, соціальні та економічні процеси, які виникають та розвиваються на перетині наступних трендів: глобалізація – локалізація; приватне – публічне; модернізація – постмодернізація – демодернізація; демократія – автократія; раціональне (у тому числі – легальне) – сакральне; насильство – комунікація; медіатизація – масовізація; інтеграція – дезінтеграція, ін.

Конфігурації легітимності влади в Україні обумовлені специфікою відносин між владою і громадянами радянського та пострадянського періодів, домінуванням у цих відносинах авторитарних механізмів управління з боку влади, а з боку суспільства – патерналізмом, інфантілізмом. При цьому, однією із головних проблем під час реалізації проекту демократизації залишається забезпечення легітимності влади, як комплексного процесу здійснення політичного представництва, а саме – постійного підтвердження політичними акторами правильності власних дій з боку абсолютно конкретних соціальних та політичних груп, що у сукупності складають більшість суспільства. Фактично, це пошук відповіді на питання: «На кого спираються політичні актори, здійснюючи політику?». А точніше: «У чиїх

інтересах здійснюється політика?». Національна ідентичність передбачає відповідь: «в інтересах нації», політична: «в інтересах певних політичних груп», а громадянська – «в інтересах громадян та громадянського суспільства».

Політичний процес у пострадянських країнах значною мірою залежить від відповіді саме на ці питання, адже моделі авторитарної та олігархічної влади побудовані на захисті з боку держави певних невеликих, проте добре організованих груп, які концентрують владу та власність. Єдиною демократичною альтернативою «правлінню небагатьох» виступає забезпечення повноцінного політичного представництва, яке реалізується у моделі парламентської форми правління.

Варто враховувати, що для олігархії та бюрократії, як соціальних груп, що знаходяться при владі, громадянська ідентичність не може бути серед визначальних характеристик. На відміну від національної, політичної та соціокультурної.

Усе вищенаведене актуалізує дослідження громадянської ідентичності, яка через механізми політичного представництва усе більше впливає на рівень легітимності влади та визначає напрямки демократичного розвитку ХХІ століття.

Особливої теоретичної та прикладної ваги дослідження проблеми формування громадянської ідентичності як чинника легітимності влади набуває у загальноосвітньому контексті переходу до інформаційного суспільства та у зв'язку із процесом пострадянських трансформацій у східноєвропейських країнах.

Громадянська ідентичність, як продемонстрували події 2004 року та 2013-2014 років в Україні, має великий потенціал у процесі забезпечення демократичних перетворень пострадянських суспільств, який виражається у визначенні засобів підвищення ефективності легітимності влади, діяльності органів державної влади та процесу їх взаємодії з іншими акторами публічної політики, громадянами та суспільством в цілому.

Аналіз останніх досліджень та публікацій, виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, котрим присвячується означена стаття. Дослідження громадянської ідентичності як складової легітимності політичної влади потребує вирішення комплексу питань теоретичного та прикладного характеру, пов'язаних із трансформаціями ідентичності, легітимності та

влади на регіональному, національному та глобальному рівнях політичної взаємодії. Теоретичні підходи, які застосовуються для вирішення загальної проблеми формування громадянської ідентичності як складової легітимності влади, можна поділити на дві групи.

По-перше, дослідження сутності ідентичності, її соціальних та політичних трансформацій так само, як міждисциплінарних інтерпретацій національної, соціокультурної, політичної та громадянської ідентичності. Тут слід відзначити, що науковий дискурс щодо ідентичності формується такими школами: – психологічні школи та психоаналіз (А. Адлер, Е. Берн, Ж. Лакан, З. Фрейд, Е. Еріксон, К.Г. Юнг, Ч. Кулі, Дж. Мід, Е. Гофман, ін.); – антропологічна школа (Р. Бенедикт, К. Леві-Стросс, М. Мід, М. Еліаде, ін.); – конструктивізм (П. Бурдьє, П. Шампань, Ю. Качанов, П. Бергер, Т. Лукман, ін.); – постструктуралізм (Р. Барт, Ж. Бодріяр, Ж. Дерріда, Ж. Дельоз, Ф. Гваттарі, ін.); – соціальна феноменологія (А. Шюц, Б. Вальденфельс, ін.). Серед українських дослідників слід відзначити роботи О. Бетлій, Є. Бистрицького, С. Пролесєва, Л. Нагорної, О. Білого, С. Лозниці, Р. Зимовця, Р. Кобеця, М. Козловця, ін. У цілому, ідентичність визначається через поняття ідентифікації, тобто співвіднесення себе з відповідною соціальною групою. Відмінності між школами та підходами стосуються, передусім, визначення ідентичності як психологічного або соціального феномену, а також сутності процесу ідентифікації – як результату соціальних відносин або вільного вибору (під впливом раціональних чи ірраціональних чинників) індивіда.

По-друге, генеза досліджень легітимності політичної влади пов'язана з роботами таких зарубіжних авторів, як П. Бурдьє, М. Вебер, Ю. Габермас, Л. Даймонд, Г. Колбеч, М. Олсон, В. Парсонс, А. Пшеворський, П. Розанвалон, Ф. Фукуяма, С. Гантингтон та ін. Серед досліджень легітимності політичної влади слід відзначити роботи таких вітчизняних авторів, як М. Головатий, В. Горбатенко, О. Дем'янчук, О. Кокорська, В. Полохало, С. Рябов, С. Телешун, В. Тергичка, В. Токовенко, О. Третяк, О. Фісун, Ю. Фрицький, В. Шаповал, ін.

По-третє, враховуючи особливості громадянської ідентичності, її специфічні характеристики та зв'язок із громадянським суспільством, на увагу заслуговують праці з історії, теорії та практики формування громадянського суспільства Т. Гобса, Дж. Лока, Г. Гегеля, Т. Пейна, А. де Токвіля, Е. Геллнера, Д. Кіна, Ч. Тейлора, В. Безродної, Є. Бистрицького, А. Колодій, ін.

Слід відзначити, що незважаючи на достатньо велику кількість робіт, присвячених формуванню ідентичності у сучасних умовах та трансформаціям феномену легітимності влади, недостатньо уваги приділялось політологічним інтерпретаціям громадянської ідентичності як складової легітимності політичної влади, тобто – питанням перетину цих проблемних сфер.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Мета статті – дослідити громадянську ідентичність як складову легітимності політичної влади.

Виклад основного матеріалу дослідження. Предмет даного дослідження – громадянська ідентичність як складова легітимності політичної

влади. Громадянська ідентичність, як відносно новий феномен для пострадянського суспільства, потребує подолання відчуженості громадянина від держави, формування громадських цінностей, перехід на новий рівень у розвитку громадянського суспільства. У такому випадку вона може стати інноваційною складовою практичного формування легітимності політичної влади. Водночас, простір громадянської ідентичності – це активне середовище взаємодії влади та активних громадян, а громадянська ідентичність здатна виступити засобом розвитку політичної системи у напрямку демократизації та урахування потреб найбільш активних груп суспільства.

Саме тому, у сучасних умовах поява та розвиток феномену громадянської ідентичності обумовлює необхідність пошуку та впровадження ефективних інноваційних механізмів забезпечення легітимності політичної влади.

Трансформації простору ідентичностей характеризуються переходом від модерного до постмодерного стану суспільства, політики, культури. Варто погодитись із тим, що «...концепція модерну виходила з домінування цілераціональності (інструментальний розум), але тепер суспільство повинно вирішувати проблеми, породжені самою модернізацією, а саме: традиційні джерела солідарності мають бути замінені рефлексивним конструюванням соціальних зв'язків і нормативних угод» [6, с. 176]. Як результат перегляду фундаментальних засад соціальної солідарності традиційного та модерного суспільства, з'являються передумови для громадянської ідентичності.

Для постмодерного суспільства властиві нові види ідентичності, пов'язані із самореалізацією і самовизначенням особистості та, водночас послаблення традиційних типів соціальної ідентифікації (зокрема, національної, класової, ідеологічної), зростання ролі гендерного фактору у формуванні громадянської ідентичності.

На думку О. Попової ідентичність є раціональною та рефлексивною одночасно. «Людина, займаючи статусну позицію, повинна одночасно оцінити і своє становище, і свою систему поглядів, а також співвіднести їх з безліччю поглядів інших індивідів і груп, з рядом політичних об'єктів» [4, с. 32]. Повною мірою це стосується громадянської ідентичності, яка не обумовлена походженням індивіда та не обмежена однією з вузьких ідеологічних доктрин.

Формування ідентичності як складової легітимності політичної влади відбувається за двома напрямками: посилення/послаблення наявних ідентичностей та створення нової. У першому випадку йдеться про створення умов, за яких певна ідентичність стає пріоритетною для суспільства. Наприклад, розгортання проектів розвитку громадянського суспільства. У другому – внаслідок суспільного розвитку та певних соціально-політичних подій створюються нові умови, в яких можна створити громадянську ідентичність і нав'язати її іншим.

Політична наука та політична освіта минулих століть (яка ґрунтувалась на класичній політичній філософії) була спрямована на дослідження національної ідентичності. У сучасних умовах мова йде про створення громадянської ідентичності і нав'язування її іншим групам. Аби скон-

струювати громадянську ідентичність необхідно створити нове знання, яке має базуватись на ґрунті сучасних політичних знань – освіти та науки. Представницька демократія, особливо у інформаційному суспільстві, потребує політичної активності та участі громадян, які мають бути інформованими та відповідальними.

Новизна дослідження громадянської ідентичності як складової легітимності політичної влади полягає у визначенні взаємопов'язаних інструментів, які забезпечують інноваційність громадянської ідентичності у порівнянні з іншими видами ідентичності: національної, соціокультурної, політичної, ін.

І хоча найбільш активно процес наукової розробки проблем ідентичності та ідентифікації розпочався в середині ХХ століття, інтерес до інтерпретації поняття «ідентичність» значно посилюється після того, як цей термін отримав поширення в різних галузях наукового знання у зв'язку із затвердженням неklasичної парадигми соціальних досліджень. Із цього часу він традиційно пов'язується із загально-психологічними і соціальними дослідженнями. Головною для усіх них залишається теза про те, що людина адаптується до теперішнього часу, не беручи до уваги вплив минулого та майбутнього. Так, в якості предмета досліджень соціокультурної ідентичності виступає аналіз сучасних особливостей взаємин індивіда та соціуму, а ідентичність визначається як результат індивідуалізації людини. Як зазначає українська дослідниця Л. Нагорна «соціальні конструктивісти, здається, зуміли переконати всіх у тому, що ідентичності не є чимось цілісним і визначеним – це рухлива, двозначна, мінлива, дискурсивно сконструйована субстанція, яка до того ж девальвує від частого застосування у соціогуманітарних науках. Політизація ідентичностей теж не додає авторитету категорії, яка виявилася придатною не лише для обґрунтування різних поглядів і підходів, але й для маніпулювання масовою свідомістю» [3, с. 15].

Вона виділяє такі структурні рівні ідентичності: перший рівень – так звана базова ідентичність, яка передбачає, насамперед, особистісне самовизначення; другий рівень – це система соціокультурних ідентичностей: національних, професійних, вікових, гендерних, релігійних та інших; і, нарешті, на третьому рівні формується транснаціональна, глобальна ідентичність. Взаємодіючи між собою, ідентичності створюють певну ієрархію, котра, як складна система, постійно змінюється і схильна до трансформацій, а нерідко і до гіперболізації деяких із них, залежно від політичних, економічних та соціокультурних умов [3, с. 16].

Процес формування громадянської ідентичності як складової легітимності політичної влади означає, що за допомогою інформаційних механізмів навіть віддалені один від одного індивіди та групи здатні усвідомлювати свої спільні риси, активізувати ідентичність. Фактично, вертикальну та горизонтальну комунікацію можна назвати основними механізмами формування та підтримки громадянської ідентичності та забезпечення, на її основі, легітимності політичної влади.

Легітимність влади напряму пов'язується із підтримкою більшістю суспільства дій політич-

них акторів, але у сучасних дослідженнях акцент робиться не лише на електоральному механізмі забезпечення легітимності. Мова вже йде не про підтримку на виборах раз на декілька років, а про «щоденний плебісцит»: коли громадяни постійно підтримують зворотній зв'язок із владою, оцінюючи її дії не лише на виборчих діяльностях, а й у соціальних мережах, інших майданчиках та майданах. Можна стверджувати, що на сучасному етапі політичного розвитку громадянська ідентичність дозволяє отримати відповідь на запитання «хто я?», «до якої групи належу?» («яка група більш ефективно захищає мої права та інтереси?») та «наскільки ефективно інтереси моєї групи, а отже – і мої власні, представлено у владі?». Відповіді на ці запитання визначають легітимність влади. У власну чергу, лише легітимна влада здатна створювати нові ідентичності у процесі демократизації, визначати кордони впливу груп та забезпечувати дотримання демократичних принципів політичного представництва.

Громадянська ідентичність як складова легітимності політичної влади виконує завдання не лише підтримки діяльності владних інституцій, але й їх контролю та оцінки, запобігання узурпації влади та категоричного дотримання принципу поділу влади, обмеження харизматичного лідерства, бюрократичного панування та популізму політиків. Актори політичної влади вважаються легітимними, якщо вони здатні підтримувати не лише віру громадян у правильність власних дій, а й відповідати запитам щодо раціональності та демократичності впроваджуваних політик.

Дослідження громадянської ідентичності як складової легітимності політичної влади у сучасних умовах складається із таких взаємопов'язаних елементів: визначення політичних та конституційно-правових передумов забезпечення легітимності демократичних політичних режимів; дослідження сучасних викликів для легітимності влади; взаємодія влади із інституціями громадянського суспільства та іншими політичними та громадськими акторами – елітами, партіями, інституціями громадянського суспільства, мас-медіа та експертами.

На думку Є. Бистрицького, «Легітимація – це розгорнутий у часі політичний дискурс – процес розповсюдження, обговорення, обдумування, врешті-решт доведення колективної правильності та прийнятності соціально-правових норм, що їх здебільшого стихійно встановлюють нові політики. Тому ще говорять про легітимаційний потенціал політичного дискурсу. Легітимаційний потенціал – це засади та мотиви, що можуть бути мобілізовані для публічного доведення легітимності політики, мають соціальну силу утворювати консенсус – найважливішу умову легітимації» [1].

На думку О. Сидорчука «У цілому легітимність влади можна визначити як згоду громадян або визнання ними права певної особи чи групи осіб поширювати свій вплив на них у справах управління суспільством. Мало того, важливим моментом легітимності є характер такої згоди. Людина згоджується – під страхом смерті, внаслідок прямої загрози чи через матеріальну вигоду, – що інша чинитиме на неї вплив. Проте така влада не буде легітимною. У термінах Вебера це буде звичайним пануванням, тоді як влада

є пануванням легітимним. Тому важливим компонентом легітимності є добровільна згода на панування через упевненість у компетентності чи авторитеті представників влади чи самої системи влади в цілому» [5].

Політичний процес сучасної України характеризується власними особливостями формування громадянської ідентичності як складової політичної легітимності, серед яких можна відзначити наступні:

– формування політичної та правової системи на основі радянських інститутів влади, шляхом встановлення «зверху» в інтересах порівняно невеликої групи владних акторів. Цим не тільки було закладено фундаментальні протиріччя у відносини між владою та громадянами, а й ускладнило формування громадянського суспільства, а отже – і громадянської ідентичності. Як вважає Є. Бистрицький «В умовах посткомунізму легітимність являє собою проблему в кількох найважливіших сенсах. По-перше, йдеться про історичне повернення до практики легітимації після майже столітнього панування нелегітимної – самолегітимної – влади. По-друге, йдеться про штучне визначення (за допомогою цілеспрямованої пропаганди, спланованої ідеологічної дії) тієї системи цінностей, що мають складатися природно-історично (в культурі, традиціях, мові, звичаєвому бутті тощо) та які утворюють легітимаційне підґрунтя та легітимаційний потенціал нової політичної системи. По-третє, посткомунізм як стан «після комуністичного суспільства» може реально опертися лише на попередні традиції та навички псевдолегітимного політичного владарювання» [1];

– використання пострадянськими акторами технологій авторитарного правління (міфологізації, ідеологізації, використання референдумів з «народної ініціативи», перекладання відповідальності, формування «партії влади», акцентування на національну та соціокультурну складові процесу ідентифікації громадян, ін.) та ігнорування демократичних принципів легітимації;

– політичні актори в Україні продовжують першочергову увагу приділяти міжнародній легітимності влади (при збереженні «багатовекторності» у зовнішній політиці), аніж забезпеченню її легітимності в очах українських громадян. Наслідком цього стало, на думку О. Висоцького те, що «З одного боку, це підштовхувало їх до створення та розвитку демократичних інституцій, а з іншого – вони або ж усіляко знижували значущість цих демократичних інституцій та виходили з їх демократичний зміст, або ж намагались повністю підпорядкувати їх собі, зробити слухняними інструментами у збереженні, укріпленні та реалізації своєї влади та, одночасно, засобами підпорядкування їй волі громадян» [2];

– громадянська ідентичність сьогодні ще остаточно не сформовано, це обумовлює недостатню політичну активність громадян у міжвиборчій період, патерналізм більшості населення. Водночас, слід відзначити продовження процесів «приватизації» публічного простору, домінування приватних інтересів у політиці. Тобто, влада інтерпретується акторами як можливість задовільнити власні приватні потреби та звернення до електорату лише під час виборчої кампанії;

– фрагментація легітимності. На зміну єдиній радянській символічній «картині світу» (виходячи з якої вибудовувались пояснювальні схеми легітимності комуністичного режиму), прийшли часткові «образи реальності», які репрезентують окремі політичні актори, виходячи із власних егоїстичних (приватних) інтересів. На думку О. Сидорчука «Це призводить до того, що легітимність стає «фрагментованою», прив'язаною до конкретної політичної сили, але не до системи в цілому. Образи реальності різних політичних сил намагаються виключити своїх опонентів з такого загального поля, відмовити їм у доступі до політичної системи суспільства. Інакше кажучи, вони переконують нас у тому, що влада в державі є легітимною лише тоді, коли вона належить певній політичній силі, в іншому разі вона є нелегітимною» [5];

– у процесі посткомуністичних трансформацій легітимація політичної влади напряму пов'язується із збереженням (або руйнацією) певного політичного режиму та здатністю до створення нової, демократичної форми політичного режиму. Це потребує вирішення питань консолідації суспільства на основі цінностей активного громадянства, формування громадянської ідентичності.

В Україні відбувається формування політичної та правової системи на основі радянських інститутів влади, шляхом встановлення політичного ладу «зверху» в інтересах порівняно невеликої групи еліти. Активно використовуються технології авторитарного правління (міфологізації, ідеологізації, використання референдумів з «народної ініціативи», перекладання відповідальності, формування «партії влади», ін.) та ігнорування демократичних принципів легітимації. На зміну єдиній радянській символічній «картині світу» (виходячи з якої вибудовувались пояснювальні схеми легітимності комуністичного режиму), прийшли часткові «образи реальності», які репрезентують окремі політичні актори, виходячи із власних егоїстичних (приватних) інтересів. У такій ситуації влада не зацікавлена у формуванні громадянської ідентичності, інституцій зрілого громадянського суспільства. Це – справа самих громадян та їх об'єднань.

Висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямку. Таким чином, легітимність політичної влади ґрунтується на демократичних засадах і виражає довіру громадян до їх діяльності та взаємодії, а громадянська ідентичність є її важливою складовою. В умовах сформованої громадянської ідентичності суспільні суперечності та конфлікти вирішуються на основі раціоналізації взаємодії політичних акторів. Якщо ж проявляється недостатня легітимність влади, то це може мати наслідком політичну кризу та дестабілізацію політичного режиму.

Легітимація політичної влади – це складний процес, який визначається такими факторами, як довіра громадян, взаємне визнання та забезпечення прав і обов'язків акторів, механізми та форми забезпечення балансу приватних та публічних інтересів, демократизація вертикальної та горизонтальної політичної взаємодії, верховенство права та конституційних засобів прийняття

та реалізації владних рішень та впровадження політики. Джерелами легітимності політичної влади виступають результати виборчих кампаній, правове поле, рівень довіри у вертикальній взаємодії та управлінській структурі, ідеологічні принципи. При цьому необхідно враховувати стан громадської думки, рівень політичної участі та політичної активності громадян. Як бачимо, громадянська ідентичність відіграє одну із вирі-

шальних ролей у процесі легітимації політичної влади: сформована, «зріла» громадянська ідентичність є складовою довіри та відповідального ставлення громадян до влади і навпаки – влади до громадян, фундаментом гарантування прав і свобод (громадянська ідентичність передбачає готовність боротись за свої права та свободи), важливим чинником демократизації і раціоналізації дій влади.

Список літератури:

1. Бистрицький С. Державотворення: шляхи легітимації [Електронний ресурс] / С. Бистрицький. – Українська державність у XX столітті. – К.: Політична думка, 1996. – С. 326-348. – Режим доступу: <http://bystrytsky.org/derzhukr.htm>
2. Висоцький О. Ю. Політична влада в Україні: проблеми легітимації та модернізації [Текст]: монографія / О. Ю. Висоцький. – Дніпропетровськ: Інновація, 2012. – 132 с.
3. Нагорна Л. Соціокультурна ідентичність: пастки ціннісних розмежувань / Л. Нагорна. – К., ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2011. – 272 с. , с. 16-19.
4. Попова О. В. Политическая идентификация в условиях трансформации общества / О. В. Попова. – СПб.: Изд-во С.-Петербур. ун-та, 2002. – 258 с. , с. 32.
5. Сидорчук О. Легітимність влади в Україні: дві тенденції сучасності [Електронний ресурс] / О. Сидорчук // Дзеркало тижня. – 31 жовтня 2012 р. – Режим доступу: http://gazeta.dt.ua/SOCIETY/legitimnist_vladi_v_ukrayini_dvi_tendentsiyi_suchasnosti.html
6. Яковлев Д. В. Політична взаємодія як комунікативний процес: мідіатизація, демократизація, раціоналізація / Д. В. Яковлев. – Одеса: Астропринт, 2009. – 288 с. , с. 176.

Яковлева Л.И.

Одесский региональный институт государственного управления
Национальной академии государственного управления при Президенте Украины

ГРАЖДАНСКАЯ ИДЕНТИЧНОСТЬ КАК СОСТАВЛЯЮЩАЯ ЛЕГИТИМНОСТИ ПОЛИТИЧЕСКОЙ ВЛАСТИ

Аннотация

Статья посвящена исследованию гражданской идентичности как составляющей легитимности политической власти. В эпоху модерна политическое представительство опиралось на национальную идентичность, то есть обеспечивало реализацию национального интереса через механизмы национального государства, а источником политического представительства выступала национальная идентичность. В современных условиях, под влиянием процессов глобализации и локализации происходит размывание национальной идентичности и одновременно становление гражданской идентичности.

Ключевые слова: идентичность, гражданская идентичность, легитимность политической власти, политическое представительство, гражданское общество.

Yakovleva L.I.

Odessa Regional Institute of Public Administration
National Academy for Public Administration under the President of Ukraine

CIVIL IDENTITY AS A COMPONENT OF LEGITIMACY OF POLITICAL POWER

Summary

The article studies the civil identity as part of the legitimacy of political power. In the era of modern political representation was based on national identity that ensures the national interests through the mechanisms of the nation state, and the source of political representation advocated national identity. In modern terms, under the influence of globalization and localization is the erosion of national identity and at the same time, the formation of civil identity.

Keywords: identity, civil identity, legitimacy of political power, political representation, civil society.